Ч. 260 (14.509). Львів, вівторок 17. листопада 1936. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Четвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Шкільний плебісцит за українською мовою навчання.

Справа українського шкільництва — це вічно отворена, ятріюча рана на українському організмі. Українське громадянство ніяк не може погодитися з теперішнім нестерпним станом і безупинно змагає всіми леґальними засобами до привернення прав українському шкільництву.

Такою законною формою боротьби за українське шкільництво є **шкільний плебісцит за українською мовою навчання** на підставі закону з 31. липня 1924 р. Д.З.Р.П. ч. 79, поз. 766. і виконного розпорядку Міністерства Освіти до того закону з 7. січня 1925 р. Д.З.Р.П. ч. 3. поз. 33. По думці розпорядку Президента Р. П. з 29. листопада 1930 р. Д.З.Р.П. ч. 84, поз. 644. можна змінити мову навчання в якійсь школі тільки тоді, коли від останнього правосильного рішення шкільної влади в тій справі вже минуло 7 літ.

Звертаємо увагу батькам (опікунам) українських дітей у шкільному віці тих громад, де минуло 7 літ від останнього правосильного рішення про мову навчання в даній школі (отже в громадах, в яких те рішення датоване до 31. грудня 1929 р., або вчасніше), щоб по думці повищого закону і приписів своєчасно, а найдальше до 31. грудня 1936 перевели шкільний плебісцит. — Зате в тих громадах, де дата правосильного рішення про мову навчання пізніша (вже після 31. грудня 1929 р.), треба зі шкільним плебісцитом підождати, доки не буде повних 7 літ.

Докладні поучення про те, як переводити шкільні плебісцити за українською мовою навчання і як боротися з ріжними можливими зловживаннями при тих плебісцитах, є в книжці п. н. „Рідна Школа в ідеї і житті" (стор. 63—36 і 176—177), де подані також зразки жалоб, рекурсів і т. п. Книжка коштує 2 зол.

Для переведення шкільного плебісциту за українською мовою навчання треба приписаних шкільних декларацій.

Книжки „Рідна Школа в ідеї і житті" і шкільні декларації (по 3 сот. за штуку) має на складі канцелярія Рідної Школи у Львові, вул. Сикстуська 46.

Інтерпеляція в анґлійському парляменті в справі кольонізації українських земель у Польші.

Дня 11. ц. м. вніс посол Бен Райлей у Палаті Послів таку інтерпеляцію:

„Чи п. міністер для справ закордонних заміряє використати нагоду відвідин у Льондоні польського міністра для справ закордонних Польщі, п. полк. Бека, щоб обговорити з ним справу української меншости в Польщі, супроти якої Велика Британія має деякі зобовязання у звязку з меншостевими договорами? Відноситься це особливо до справи кольонізації польськими поселенцями українських земель у Польщі: справа актуальна ще з тої причини, бо кольонізацію переводять саме під цю пору".

Міністер для справ закордонних відповів, що меншостеві справи належать у першу чергу до компетенції Союзу Народів. Оскільки йому відомо, справа, про яку посол згадує, не була внесена перед Союз Народів.

На це посол Райлей поставив другий запит: „Чи шановний пан міністер читав вістки подані у пресі, де було сказено, що польський уряд поселює на українських землях поляків? Коли це правда, то це противиться букві меншостевого договору".

Міністер Іден відповів, що тих відомостей, на які посол Райлей звертає увагу, він не зауважив. У кожному разі такі справи повинні перше йти на розглянення перед Союз Народів.

(Тут треба замітити, що Велика Британія не признає заяви, зробленої польським урядом дня 16. вересня 1934 року, в якій Польща відмовилася признавати меншостеві зобовязання перед Союзом Народів).

(Укбюро Льондон).

Новий наступ червоних заломався.

АВІЛЯ, 16. 11. Авас описує вчорашні бої за Мадрид ось як: **В 8. год. вранці червоні почали наступ** зі зовнішної сторони петлі, яку творить р. Манзанарес, у напрямі катедри св. Франца, **але відступили під фланковим вогнем** нац. скорострілів. Дальші бої йшли на цвинтарі св. Ізидора. **В 10. годині нац. війська з підтримкою артилерії відбили наступ червоних.**

Переможний протинаступ національних військ.

СЕВІЛЛЯ, 16. 11. ПАТ. Після невдатної червоної офензиви на праве нац. крило, **нац. війська перейшли до протинаступу, відкидаючи** ворога до Валлякос;при тій нагоді здобули вони один червоний повз та один панцирний поїзд. Під Карабанчель Альто зістрілено 3 нац. літаки.

САЛЯМАНКА, 16. 11. ПАТ. Вчора в 16. год. три нац. відділи з лівого крила сфорсували ріку Манзанарес, **заняли ворожі становища і посуваються у північно-західному напрямі. Опір червоних на тому відтинку зломаний.**

ЧЕРВОНІ ВИСАДИЛИ МІСТ.

МАДРИД, 16. 11. ПАТ. Вчора в год. 22.30 нац. артилерія сильно збомбардувала місто, і нац. війська почали наступ від естремадурського гостинця і французького мосту, але їх відбито. Червоні висадили у повітря французький міст.

ЧЕРВОНІ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ НАЦ. ПЕРЕМОГУ.

МАДРИД, 16. 11. Авас. Офіційний комунікат червоних повідомляє, що червоні відбили нац. наступ на відтинку французького мосту, здобуваючи кілька танків і затримуючи дотеперішні становища.

РАЙТЕР ПОТВЕРДЖУЄ.

ЛЬОНДОН, 16. 11. Райтер. В неділю коло полудня **марокански частини й леґіонери наступом на баґнети сфорсували міст у дільниці Каза дель Кампо і відкинули червоних з обох берегів р. Манзанаресу.** В 11. год. батерії гавбиць що обстрілювали університетську дільницю, посунули вогонь вперед — з того можна вносити, що нац. здобули чималий терен.

НАЦ. ВІЙСЬКА ЗАНЯЛИ УНІВЕРСИТЕТСЬКУ ДІЛЬНИЦЮ.

ТОЛЕДО, 16. 11. ПАТ. В неділю нац. війська заняли університетську дільницю. 29 нац. літаків бомбардувало бетонові укріплення червоних. На мадридському фронті нац. війська окружили 3.000 міліціонерів з двома повзами.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

З експериментальної лябораторії на Лемківщині.

МОСКВОФІЛЬСТВО, КОМУНА І СЕКТАНСТВО. — СУСІДСЬКИЙ ПАТРОНАТ. — ЗРІСТ І ТУГІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ СТИХІЇ НА ЛЕМКІВЩИНІ.

Іван Франко у своїй політичній сатирі „Подорож русина з бідою" згадує і про Лемківщину словами:

„Приїхали до Сянока,
Там Русь тверда як опока
І всі кричать мов на дур —
Русь от Сяна по Амур!"

Так було перед близько пів століття. Сх. Лемківщина, себто Сяніччина з околицею, що лучиться безпосередньо з українським материком, вже тоді і ще довгий час потім разом зі Зах. Лемківщиною, зосередженою головно у південній частині новосанчівського повіту у мушинській судовій окрузі і окруженій з півночі і заходу польською національною територією, — не брала майже ніякої участи у нашому національному ренесансі другої половини минулого віку. Разом зі сумежною західною Бойківщиною творила Лемківщина справжній край „ботокудів", про яких І. Франко у згаданій сатирі каже з іронією:

„І зібрались ботокуди
І кождий жде, що то буде".

І ждали „ботокуди" не на прихід дощів у своїй пустинній країні, а на прихід московської царської допомоги. Ботокудами зове Франко не наших верховинців з їх своєрідною культурою, але нашу тамошню інтелігенцію майже у сто відсотках духовну і майже у сто теж відсотках москвофільську, чужу для вимог нового часу та потреб простолюддя. Від джерел Сяну аж ген по Дунаєць і Попрад вздовж карпатського хребта на всіх ліпших парохіях розсілися роди священничої „аристократії", репрезентовані спорідненими між собою родинами Хиляків, Дуркотів, Гнатишаків, Копистянських, Полянських, Сембратовичів, Соломонів, сама „твердійшая твердь", що цупко взяли Лемківщину у своє виключне володіння. Неознайомлені з нашим національним відродженням, здебільша і без знання нашої літературної мови — і московської очевидно теж, — виховані у польських ґімназіях, знали тільки лемківську говірку. Побут у мурах львівської духовної семинарії і товариська зустріч тамже з національно свідомими товаришами-богословами зі Східної Галичини, не залишали на тих фанатиках власного ґетта майже ніякого сліду. Верталось на свою Лемківщину та продовжували дальше традицію франківських „ботокудів".

Недавно появилася дуже цікава студія Юліяна Тарновича „Ілюстрована історія Лемківщини", написана з великою любовю до цієї західної вітки українського народу. На жаль, за мало там пояснена історія священничих родів і їхня роля у теперішньому стані Лемківщини. І не від тих зрештою родів прийшло національне відродження лемків. Вони оставили по собі москвофільський дурман, що вже в останніх роках перед війною став пригожим підложам для приходу на світ православя, рідної дитини москвофільства.

Тими, що клали перші основи під українське відродження Лемківщини, були у великій більшости діти зі Східної Галичини, що доля їх кинула

у західне Підкарпаття й Карпати. Покійні сьогодні: скарбовий радник Василь Яворський з Нового Санча, батько Лемківщини, шкільний інспектор Вітошинський, скарбовий радник Марітчак, о. Менцінський з Маластова та передовсім численні ряди нашого сірого безіменного сільського учительства клали перші тривкі основи під національний ренесанс Лемківщини. З кожним роком прибували нові священники українці, що спільно з українським учительством розганяли туман з лемківського села. Між ними є вже сьогодні сідоглаві як о. кан. Омелян Константинович з Сянока, або молодші як о. декан Дороцький, нині в Потиличі біля Рави Руської, чи о. кан. Качмар з Перемишля, колишні парохи Злоцького та о. Бугера з Милика в Новосандеччині, судовий радник д-р Франц Коковський зі Сянока і чимало інших, неменше заслужених. Світлу картину у відродженні Лемківщини має — як сказано — наше сільське учительство, якого представником є ще й сьогодні Петро Трускавецький, емерит у Злоцькому біля Мушини. Вони виховали покоління, що в лемківському селі щораз кріпше бере у свої руки український національний прапор. І воно вже його не випустить і не зрадить.

Кожний мабуть спитає, як у дійсності є сьогодні на Лемківщині. Радісно тому, що в дуже багатьох селах маємо свідомий український молодий актив, котрий старається побороти лихоліття й мракобісіє, які сунуть звідусіль. Сумно і невесело, бо москвофільська агітація не вгаває, а вона як і православія, втішаються сусідським протекторатом і то не лише з приватної сторони як нпр. краківського „червоняка" „Іл. Курієра Цодз." Зрештою, все те нашому загалові здебільша відоме і про те мені самому доводилося нераз писати на сторінках „Діла".

У сусідському протектораті і у підході до нас москвофільства та православя — змін нема. Не ліквідує їх також апостольська адміністратура, створена з політичних мотивів під впливом Варшави. Опинившися — теж виключно з політичних причин — під москвофільським проводом, не скріплює вона зовсім лемківського організму. Більшість Лемківщини вже нині не лише стихійно, але свідомо й активно в українському національному таборі. І не апостольська адміністратура, тільки українська стихія, ліквідуючи послідовно москвофільство, лідвігає крок за кроком і православя, ставлячи йому непереможні запори. Зложилося так, що українська стихія є на Лемківщині забором католицтва, хоч і не втішається ні опікою ні протекцією апостольської адміністратури і їхже при ній. Навпаки, як досі має тільки перепони з цього боку.

Ще два лиха, що взялися попід руки з москвофільством, йдучи по його боках: це комуна й сектанство у формі баптизму. Комуна на Лемківщині має москвофільське підложжа, подібно як нпр. у Жовківщині, та часто густо виступає як секундарне явище православної агітації. Нема комуни там, де український національний актив здобув невідкличну перевагу в селі. І українська стихія його без сумніву зліквідує, як і розторощить зчасом безслідно і безповоротно і православя.

В останніх часах появилося спорадично в деяких лемківських селах і сектанство (баптизм), завезене реемігрантами з Америки. Однак більшого значіння воно не має і в нормальних відносинах помре сухітничою смертю. Для української не творить воно надто грізної небезпеки та згадуємо про нього тільки тому, що є воно будь-щобудь впливом неоздоровлених ще відносин на Лемківщині. Але тут можуть бути й деякі несподіванки, якщо апостольська адміністратура буде й дальше вести дотеперішню наскрізь недоцільну політику й усувати українське духовенство, заміняючи його москвофільським, або в недалекій майбутності вихованцями ченстохівської римокат. духовної семинарії в Кракові.

Від довшого часу позбавляється Лемківщину послідовно української інтелігенції по селах. Про духовенство, що вертається на схід в перемиську епархію, вже згадано. Українське сільське учительство, що має історичну заслугу в українському національному відродженні Лемківщини, розторощено цілковито. Його місця заняли польські вчителі й учительки, що не знають української мови та навіть лемківської говірки. У школах введено лемківський букваp Трухановського, а фактично їх спольщено і лемківська шкільна дітвора не знає здебільша нашого письма. Це саме є великою журбою національно освідомлених лемків, що бажають привернути первісний стан у народньому шкільництві на Лемківщині.

Матеріяльне життя на Лемківщині не дуже відрадне від хвилини, як замкнено еміграцію до Америки. Що лемківське село ще живе, має це завдячити своїй незвичайній тугості та життєздатности, залишаючи на боці деякі шкідливі навички, як доволі поширене вживання етерових крапель. Практичний лемко — чи не найбільше практичний з усіх українських племен — поборює усі трудноці і якось — хоч і з бідою — перебивається в житті. Інстинктовно привязаний до свого, опирався ворожим затіям і природного порятунку шукає нині у живій українській національній стихії.

З лемківською національною свідомістю у виразних українських формах я стрінувся на днях як оборонець групи молодих лемків зі Щавника біля Мушини в салі розправ окружного суду в Новому Санчі, про що кілька днів тому була ширша згадка в „Ділі". Виступаючи від чверть століття як оборонець в українських політичних процесах у судах ріжних місцевостей нашої території, мав я нагоду пізнати ріжні наші типи підсудних від Холмщини і Полісся по Покуття й Гуцульщину і від Сяну по Збруч. Підсудні лемки — мої клієнти, — з якими говорив я довше, творили тип в українському національному розумінні наскрізь додатній та активний, з якого можемо бути горді. А такі типи на наше щастя ростуть у лемківських селах як гриби по дощі і їх зросту вже ніщо не спинить. Зріст цієї стихійної української сили у більшости лемківських сіл

стверджує і то як перевагу й один цікавий ... ційний документ, який мав я нагоду ... читати в судових актах.

Чим гора Маківка у скільських Карпатах ... останками січових героїв для нас зі Східної ... личини, тим гора Яворина біля Криниці, окружена з усіх сторін лемківськими, національно ... освідомленими селами, стає символом українського національного відродження останніх ... стіонів Лемківщини на заході.

І тужна лемківська пісня:

„Ой верше, мій верше,
Мій зелений верше,
Уж ми так не буде,
Як ми було перше!"

стане тільки спомином, бо час й відносини на Лемківщині зміняться таки на краще!

Д-р Степан Баран.

Італійсько-англійська виміна думок і доля Ліґи Націй

Женева, 8. листопада 1936.

Промова Мусолінія в Міляно викликала в колах Ліґи Націй тим більше зацікавлення, що він виголосив її по відвідинах графа Чіяно в Берліні і очевидно у звязку з цими відвідинами. Промоваж міністра Ідена була властиво відповідю Італії, як і Німеччині.

Виступ Мусолінія проти Ліґи Націй та її засад був дуже гострий. Він не забув їй тої ролі, яку вона грала проти Італії в часі африканської війни. Він сказав: „Дилема поставлена перед Ліґою Націй дуже ясна: її треба або відновити, або вмерти". З огляду на те, що відновити її дуже тяжко, то, на нашу думку, вона може спокійно вмерти". Не менш гостро висловився Мусоліні і проти колективної безпеки: „Ця колективна безпека ніколи не існувала, не існує й не може ніколи існувати".

Посередньо спрямовано проти женевської установи та її засад і те, що містить у собі промова Мусолінія на адресу Австрії, а особливо Мадярщини, які в часі африканської війни спротивились взяти участь в протиіталійській інтервенції Ліґи Націй. Підтримування ревізіонізму Мадярщини „великої каліки", поза межами якої перебуває чотири міліони „угорців", спрямоване що-правда не безпосередньо проти Ліґи Націй, але тим гостріше спрямоване воно проти політики Франції, СССР та Малої Антанти, що господарювали досі неподільно в Женеві. Небезпечним ударом по Малій Антанті є теж італійсько-югославянське зближення, яке знайшло такий виразний вияв у промові Мусолінія, хоч „Ізвестія" і запевняють, що в межах Малої Антанти нічого не змінилось та що відносини між Прагою та Білгородом лишаються такі, як були. Не може бути байдужим для Женеви, що Мусоліні проголосив італійсько-німецьке зближення, „вісю, довкола якої можуть співпрацювати всі держави, надихані ідеєю працювати в мирі". Цією вісю вважали досі інші пакт Ліґи Націй.

У різкім противенстві до женевського совітофільства стоїть і та частина промови Мусолінія, де він говорить про СССР. „Те, що тепер називають большевизмом, є державним надкапіталізмом в його найдикішім виявi. Вже пора покласти край протиставлюванню фашизму демократії. Фашистівська Італія здійснює людяну демократію". Італія має справді досить причин виступати гостро та отверто проти Москви на міжнародньому терені. Але не лише в Женеві, бо і в Парижі гадають, що тверду основу та останню спонуку для протимосковського виступу Італії дало італьо-німецьке порозуміння... „Ле Тан" висловив здогад, що Мусоліні виступив із промовою в користь мадярського ревізіонізму під впливом Берліна. Орган Ліґи Націй „Журнал де Женев" думає, що цей виступ Італії може бути „зворотним пунктом повоєнної історії придунайських країв", і припускає, що наради між королем Карлом та Бенешом і заява міністра Крофти про „непорушну вірність чесько-совітському союзові" не лишилася також без впливу на Мусолінія. Зрештою на думку женевського часопису „не самий лише угорський ревізіонізм загрожує Чехословаччині. Ця країна має у своїх межах також три і пів міліона німців, 250.000 поляків, 800.000 українців, і не має також певности, чи словаки вдоволені режімом, про уряджения якого їх не питалися. Чехи є меншиною у своїй власній країні". Що в Женеві бачать єдиний порятунок для ЧСР у федералізмі, досить зрозуміле з огляду на політичний устрій самої Швайцарії. Дуже харатеристичне, що орган Ліґи Націй бачить причину у зрості ревізіоністичної небезпеки для ЧСР і розкладу Малої Антанти в чесько-совітськім союзі. Отже можна думати, що відродження Ліґи Націй може і не є таке безнадійне, яким його бачить Мусоліні.

Ідеольогічні поріжнення між Мусолінієм та Іденом дуже великі не лише в поглядах на Ліґу Націй, засади якої Іден уважає за „найкращі для наладнання міжнародніх справ" і „скріплення авторитету", що він уважає теж за один із „головних елементів британської політики". Він гадає, що скріпити її авторитет можна даючи їй змогу діяти найшвидше в усіх спірних справах; а поза тим Ліґа Націй на його думку ніколи не має служити „виключно для вдержання сучасного стану". В цьому відношенні погляд англійського уряду ріжниться поважно від поглядів французької, а особливо московської дипльоматії, що хочуть мати в Ліґі Націй лише жандарма непорушности сучасних політичних відносин в Европі. Ріжниці в поглядах на конкретні питання европейської політики між Іденом з одного та Гітлером і Мусолінієм з другого боку без порівнання менші, ніж принципіяльні ріжниці. Зокрема варта уваги думка Ідена, що „ріжниці в поглядах на конференцію пятьох держав можна перебороти". Осягнення порозуміння на цій конференції Іден значно улекшив тим, що не згадав у звязку з нею ані про колективну безпеку, ані про східний пакт, полишивши цілком Невілеві Чемберленові свободу поробити невиразні натяки на ці справи. Зрештою і цей останній ... устійнює якогось звязку між західним та східним пактом. У справі Середземного Моря Іден ... сім не виявив змагання британського уряду ... осягнути порозуміння в рамках Ліґи Націй. А ... без сумніву улекшить його, бо позбавить ... ковську дипльоматію нагоди встрявати в італ...

ськo-англійські справи. Заяву його про те, що „обидві держави можуть плекати свої інтереси на Середземному Морі не лише без конфліктів, а з обопільною користю", дуже добре приняли в італійській пресі, яка чекає на добрий хід італійсько-англійських нарад у цій справі.

У Женеві промову англійського міністра закордонних справ приняли дуже прихильно. Тут панує думка, що Англія та Італія є на найкращій дорозі забезпечити собі обопільно своє становище на Середземному Морі та закінчити поріжнення, яке є політичним тягарем для цілої Европи.

М. Данько.

Козацький сепаратизм і українська Кубань.

(Докінчення).

2. ТРЕБА ЗЯСУВАТИ НАШЕ НАЦІОНАЛЬНЕ СТАНОВИЩЕ.

Повстає питання: за яку „Козакію" маємо битися ми, українці-кубанські козаки і некозаки північно-кавказьких українських земель, і чи взагалі ми маємо битися, коли нам не треба „Козакії".

Далі, можна би думати, що нас „відділяють" від України і „передають" „Козакії" (творячи з нас нову „козачу націю") тому, що ми українські козаки. Алеж п. Борис Гомзин у своїй таки статті каже, що українці є взагалі козача нація (і справді, істнують полтавські, чернигівські, катеринославські та інші козаки, що — до речі кажучи, — складають більшість населення (т. зв, іногороднього на наших землях), а ми, українські козаки кубанці, є ще й нащадками славних українських запорожських козаків. Отжеж за щож нас відділяють від інших наших українських козаків і віддають до чужих і до чужої держави?

Є-ж у нас і гуцули, а нікому не приходить до голови творити з них нову державу, ані їх комусь „відступати".

Нічого не маємо проти того, щоб наші добрі сусіди, — донські, терські, оренбурські, уральські чи астраханські (кімлики) козаки творили своє самостійне життя і рядили у себе так, як то вони уважають за найкраще, бо знаємо, що в Росії вони волі не мали й не мають. Гадаємо теж, що Україна повинна й буде жити в якнайбільшій дружбі із своїми добрими сусідами. Але творити такі держави коштом українських територій і нашого народу це цілком неприродне і небажане.

Правда, може хтось сказати: яке значіння мають умови порозуміння на еміґрації з ріжними еміґраційними чинниками, без згоди громадянства?! Воно не завсіди так. Ленін і Троцький складали свій плян большевизації Росії зовсім без участи і згоди населення та його представників. Ціла низка держав повстала підчас війни і сформувалася теоретично спочатку на еміґрації (Чехословаччина, Польща, Латвія, Естонія і т. д.), а потім уже в краю. Отже ріжних еміґраційних ходів не можна легковажити.

По друге, на великий жаль, питання Кубані та інших українських земель Північного Кавказу ще й досі не поставлене ясно в нашій політиці, і це головним чином веде до плутанини. Державно-правний стан цих великих і багатих українських територій ще незясований. Це ще й досі якась „res nullius", яка згідно з римським правом, „cedit primo occupandi" (належить першому, хто її привласнить) і фактично нині її привласнила РСФСР.

Отже, не треба дуже дивуватись, коли охочі уважають ці землі за свою „святу власність" і використовують її для своїх інтересів.

Орган Козакії отамана Білого (Вольное Казачество — Вільне Козацтво) так і пише: „Лише зброєю і кровю хтось зможе переступити кордони Кубані". І це нині вже не лише слова: уже знайдуться на еміґрації і такі кубанські прості козаки-українці, яким систематичною роботою „Вольного Козачества" (що виходить на еміґрації вже 9 літ), прищеплено думку, що вони передовсім козаки, а не українці і козачої, а не української нації, а їх батьківщина Козакія, а не Україна.

Винні тому головно старші кубанські діячі-українці, що активно виступали на Кубані ще в роках 1917—20. Вони, на жаль, й досі, за 15 літ, не заявили остаточно ні для себе, ні для іншого політичного становища українських земель Північного Кавказу. Винятком із цього є лише постава тої молодої української кубанської ґенерації, що твердо стала на становищі соборности України. Уряд УНР теж у цій справі від самого початку не мав певної лінії і своєю мовчанкою дав притоку до хаосу. Винні і всі наші політичні партії та організації, наддніпрянські і галицькі, що, змагаючись часто за другорядні речі, зовсім занедбали реальну справу українських земель Північного Кавказу.

Сподіваємося, що цією справою займеться і скаже своє авторитетне слово Всеукраїнський Національний Конгрес і покладе край такому хаосові, що кожна окрема група людей може розпоряджатись українськими землями.

А поки це станеться, поки питання українських земель Північного Кавказу не набере остаточного державного оформлення, для нас, українців з тих земель, залишається святим заповіт першого Голови Кубанської Краєвої Ради, українського козака-державника і героя мученика **Миколи Рябовола**, який з трибуни Краєвої Ради святочно проголосив, що **„Україна є нашою Матірю"** і що коли прийде слушний час визволення, ніхто нас не спровокує, **„щоби ми шаблі свої пополоскали у крові своєї Матері".**

Прага, 25. жовтня 1936 р.

Інж. В. Васюк,
український козак Кубані.

Велика програна американських комуністів.

НЮ ЙОРК, 16. 11. ПАТ. Підчас недавних виборів комуністи здобули у цілих Злучених Державах лише 50.000 голосів; правдоподібно багато з них голосувало на Рузвельта, а не на власного кандидата.

Комуністи рекрутуються здебільша з нюйорських жидів, тому здобули в тамошньому стейті 36.000 голосів. Все таки при найближчих виборах вони не могтимуть там виступити з власним кандидатом, бо нюйорська стейтова конституція дозволяє лише тим партіям висувати кандидатуру на президента, які при попередніх виборах здобули щонайменше 50.000 голосів.

Г. БОДЕ.

Спізнений дебют.

Вона була найідеальнішою дружиною, найчемнішою братовою, найчутливішою тіткою у цілому містечку. Така жінка, що ані її родина ані її кухарка не могли сказати про неї нічого поганого. При цьому була гарна, хоч мала вже перші сиві волоски і мусіла вважати, щоб не їсти всього з огляду на свою „лінію". Минуло вже багато часу від тоді, коли Йо Деґенстед співала у стокгольмському театрі. Звідти приїхала вона із своїм чоловіком Пеером Гальстремом і вже пятнацять літ сиділа на провінції. Ще тільки її піжами та „матіне" нагадували, що вона була колись артисткою. До речі: вона хотіла подобатись своєму чоловікові.

Йо любила свого чоловіка, дарма що він багато старший від неї, дуже поважний і мало мав для неї часу. Вона робила враження щасливої жінки — дружини відомого лікаря, доброї господині в гарному домі і в родині з численними свояками.

Її сестріниці та сестрінки подивляли її. Вона мала в собі багато з тих приваб великого світа, за яким вони всі так тужили, ніхто не вмів краще, як вона розуміти дискретні серцеві справи і ніхто не вмів охотніше від неї виступати в ролі посередника — янгола-спасителя, коли треба було якоїсь помочі. Коли вона слухаючи чужих клопотів нахиляла на бік свою біляву головку, подобалась усім, навіть лікарям. І вони радо проводили вечорі в домі жінки свого примарія. — гарні вечорі хоч і неодин з таких вечорів кінчався нездійсненною тугою і нещасливим коханням. Пеер Гальстрем знав про це і всміхався до тих дрібних трагедій, неначе до дитячих збитків.

Пані Йо брала у вівторки та пятниці години співу, більше із звички, ніж потреби. Їх потребував більше вчитель-капельмайстер, що діставав по пять корон за годину. Вона не співала ніколи і сама не знала, чи має ще голос, хоч її вчитель повсякчас вихвалював його.

Одного дня відвідав містечко мандрівний театр. Ніхто ним не цікавився, але пані Йо сиділа ввесь час у льожі і мріяла про те, як вона колись чарувала всіх на сцені. Але коли впала завіса, мрії погасли і пані Йо, цікавилась тільки тим, чи її сестрінка Гельґа зробила добре враження на архітекті Борні.

На другий день уранці покоївка внесла до кімнати білет пана Арне Сколяндера. Пані Йо Деґенстед була здивована; це-ж був директор мандрівної трупи і перший її тенор. Вона нашвидку причесалась, надягла свою найкращу „матіне" і приняла гостя. Досвідний погляд артиста спочив на старшій, але все ще гарній дамі. Вони сподобались одне одному. Артист промовив:

— Пан капельмайстер Деерен поручив мені вас, високоповажана пані, як таку, до якої можу звернутись із своєю великою просьбою. Одна артистка нашої трупи нині занедужала і ми не маємо змоги заступити її іншою, бо заступниця не моглаб швидко приїхати із Стокгольму. Чи не моглиб ви взяти на себе ролю Росалінди?

Серце пані Деґенстед забилось живіше.

— Я від довгих літ не виступала на сцені.

Директор Сколяндер не відступав:

— Пані! це наш повний сезон, ми не маємо свобідних артистів. Якби ви відмовились, ми мусіли б відкликати виставу. Ви мусите помогти нам у нашій біді.

Пані Йо ледви заволоділа собою:

— Ні, ні, мені трудно... Я не маю певности.

— Алеж я чув, що ви перербили „Лилика" з капельмайстром Дееренам і співаєте чудово. Ви-ж були колись артисткою і повірте мому окові: ви залишились нею. Я не можу повірити, щоб жінка з таким серцем, як ви, могла комусь відмовити у клопоті.

Вона боронилась дуже слабо і Сколяндер поцілував її тепло в руку, на знак вдячности.

•

Пеер Гальстрем здивувався постановою своєї жінки і всміхався:

— Я розумію, що ти хочеш помогти цим бідним артистам. Крім цього твій виступ для них це чудесна реклама. Але грати в такій шмірі...

— Це не є шміра. Вони добре грають.

Чоловік змовчав. „Коли це робить їй приємність"... подумав і не забув замовити для неї китицю квітів.

Прізвище пані Йо Гальстрем на плякатах зробило своє. Вона сама не вірила собі у гардеробі, між шмінками і перуками, що виступає. Коли появилась на сцені — всі побачили зовсім іншу жінку. Вона співала як усі, ані добре, ані зле, але її поява, її постать, захопили публику. Сколяндер цілував її по руках:

— Ви були чудові. Я ручу вам за успіх виступів у Стокгольмі.

Пані Йо почувала себе як пяна на вечері в честь її дебюту. Коли натякнула чоловікові, що хотілаб іще виступати, він зморщив чоло:

— Алеж моя кохана... ти не можеш їздити з мандрівною будою.

— Директор випросив у мене ще кілька виступів. Дай мені відпустку тільки на три дні...

І вміла так переконувати, що він не міг їй відмовити.

Поїхала з трупою Сколяндера і мала успіх. Її поява та імя зробили своє. Мріяла про столицю і слухала свого директора як евангелії.

Протизаконно переписують греко-католиків українців на римо-католицький обряд.

Повітове Старосто в Раві Руській рескриптом ч. А. С. 2/261/36 зажадало від греко-кат. парохіяльного уряду в Ульгівку, щоб він предложив відпис метрик громадян, охрещених у церкві, хоч вони є практикуючими греко-католиками і почувають себе українцями. Між іншими староство зажадало, щоб предложити витяг для Івана Пекного, літ 50, Миколи Пекного 18 літ, Володимира Пекного 10 літ, Теофілі—Ярослави Рачинської 20 літ, Марії—Антоніни Рачинської 19 літ, Емілії—Володимири Рачинської 18 літ та інших. Парохіяльний уряд не знав, навіщо староству потрібний метрикальний витяг і тому переслав його, а староство відіслало їх громадському урядові у Тарношині з дорученням записати їх у списках населення як римо-католиків та передати метрики римо-кат. парохіяльному урядові у Тарношині, щоб втягнув їх як римо-католиків. Коли і Рачинські довідалися про те, внесли до Воєвідського Уряду відклик проти такої поведінки староства. З уваги на те, що таких випадків є і буде більше, подаємо зміст того відклику до публичного відома, щоби дати змогу нашим громадянам боронити себе перед насильством.

1) Теофіля—Ярослава (2 ім.) Рачинська, 2) Марія—Антонина 2 ім.) Рачинська і 3) Емілія—Володимира (2 ім.) Рачинська у Ульгівку внесли відклик від рішення повітового старости в Раві Руській у справі зміни обряду.

ВИСОКИЙ ВОЄВІДСЬКИЙ УРЯДЕ!

Дня 28. жовтня 1936. р. довідалися підписані від управи збірної громади у Тарношині, що повітове старовство в Раві Руській розпорядком з дня 19. липня ц. р. Ч. А. С. 2/261/36 наказало переписати підписаних з грек.-кат. обряду на римо-кат. обряд. Згаданим розпорядком повітове староство в Раві Руській веліло греко-кат. парохіяльному урядові в Ульгівку виготовити і надіслати витяги з метрик уродження підписаних, опісля передало ці витяги управі збірної громади в Тарношині, щоб записати підписаних у книгах спису населення збірної громади як римо-католиків і вручити дотичні витяги з метрик уродження римо-кат. парохіяльному урядові в Тарношині.

Проти цього розпорядку повітового староства в Раві Руській зголошують підписані в законному речинці **відклик** такого змісту:

„1) На підставі ст. 5. уст. 2. конституційного закону з 23. 4. 1935. р. (В. З. Р. П. 30. поз: 227) Річпосполита Польська запевнює своїм громадянам свободу совісти, яка обіймає теж свобідне визнавання віроісповідання. Всякі справи, що відносяться до виконування релігійних практик, як також зміни віроісповідання управильнює конкордат, заключений з Апостольською Столицею дня 10. лютого 1925. р. Цей конкордат між іншим постановляє у ст. І., що католицькій Церкві без ріжниці обрядів прислугує повна свобода у виконуванні її духовної влади. До обсягу цієї влади належать також постанови щодо переходу з одного обряду на другий. В тих справах міродатними є перш за все постанови канонічного права. Ці останні виразно постановляють, що змінювати обряд у католицькій церкві вільно лише за окремим дозволом Апостольської Столиці. Отже якщо якийсь католик забажає з одного обряду перейти на інший, тоді повинен він перш за все виєднати на це дозвіл від найвищої влади Католицької Церкви і щойно на основі такого дозволу може бути звільнений з даного віроісповідного союзу і його можуть приняти до нового.

При цьому і конституційний закон і всі інші закони, які обовязують дотепер у Польщі виразно постановляють, що справа приналежности до цієї чи іншої Церкви та зміна віроісповідання чи обряду належить до групи особистих прав, якими диспонує свобідно і виключно дотична особа, а державна влада не має щодо цього ніякого примусу. В слід за тим державна влада не може приказувати своїм громадянам змінювати обряд, якщо вони цього самі добровільно не бажають.

У згаданих справах державній адміністрації прислугує інгеренція тільки в такій мірі, як це потрібне для цілей евіденції населення. Під тим оглядом обовязують дотепер постанови т. зв. міжвіроісповідного закону з 25. 5. 1868 р. Д. З. 49. Зокрема дотичні постанови цього закону постановляють виразно, що кожний, хто забажає змінити віроісповідання повинен зголосити це устно до протоколу, або на письмі адміністраційній владі І. інстанції, себто повітовому староству. Ця влада є обовязана приняти до відома дотичне зголошення та повідомити про це заінтересовану особу і віроісповідну організацію, з якої вона виступає. Одначе староство не може заборонити цього дотичному громадянинові або взагалі якнебудь вплинути на постанову цього громадянина. Зокрема адміністраційна влада не може з власного почину наказати зміну обряду, як це сталося у даному випадку. Бож тут без волі і відомости підписаних повітове староство в Раві Руській рішило, що підписані одного дня мають перестати належати до греко-кат. Церкви, в якій вони охрестилися і виховувалися та мають перейти до римо-кат. костела. Це рішення незгідне з обовязуючими постановами, а зокрема з постановами вище згаданих законів. 2) Якщо йде про мериторичну сторінку справи, то і під тим оглядом оспорюваного рішення повітового старовства в Раві Руській не можна погодити з обовязуючими законами. Бож у справі якого віроісповідання громадянин бажає належати, обовязують дотепер постанови міжвіроісповідного закону з 25. V. 1868. Цей закон каже найвиразніше, що про віроісповідання дітей рішають виключно і одиноко їх батьки, але тільки до скінченого 14. року життя дітей. Після осягнення цієї межі віку, кожний має право свобідного вибору свого віроісповідання. Це означає, що громадянин, який скінчив 14 років життя може цілком самостійно і свобідно або залишитися при даному віроісповіданні, яке визнавав до 14 р. життя з волі своїх батьків, або теж вибрати собі інше віроісповідання та без ніякого обмеження приступити до дотичної віроісповідної організації. Так отже по осягненні 14. року життя під оглядом вибору віроісповідання кожна особа стає цілковито самостійною і повноправною і то так далеко, що навіть її правні заступники, себто батьки не мають права накидувати їй своєї волі. Тим менше до цього є управнена адміністраційна влада, як це вище згадано і не має законної підстави рішати про те, до якого віроісповідання хтось має належати. Всі 3 п. Рачинські давно вже покінчили 14 рік життя і вслід за тим по думці вище згаданих постанов закону тільки вони самі і ніхто інший, можуть рішати про евентуальну зміну віроісповідання чи обряду. Одначе вони зовсім не мають наміру змінювати греко-кат. обряд, в якому їх охрещено і до якого себе зачисляють. Також не заявили вони ні устно, ні письменно наміру виступити з греко-кат. Церкви, ані теж їх іменем ніхто такої заяви не складав.

Тому згадане рішення повітового старости в Раві Руській безпідставне і позбавлене всякої основи, на основі обовязуючих законів.

На тій основі підписані прохають Воєвідський Уряд, щоб відхилив рішення повітового старовства в Раві Руській, який рішив переписати підписаних з греко-кат. обряду на римо-кат. обряд, та щоб витяги з метрикальних книг уродження звернено цьомуж греко-кат. парохіяльному урядові в Ульгівку".

Так то сама влада нарушує закони, для яких вимагає пошани від громадян. Тому компетентна влада повинна негайно не лише змінити рішення згаданого повітового старовства, але теж поучити підлеглі собі органи, щоб стояли на сторожі законів і не загострювали подібними рішеннями і так напружених до краю національних відносин на українських землях у Польщі.

Одного дня у ґардеробі провінціонального театру зявилась перед панею Йо її сестрінниця Гельґа Гальстрем.

— Тіточко, ти мусиш вертатись. Вуйка не можна пізнати... він зовсім нещасливий. Ми всі без тебе не можемо дати собі ради.

Тітка відповіла:

— Я не можу Гельґо. Я мушу робити те, що мені наказує мій талант.

Гельґа почала плакати, але зважилась на питання, яке доросла жінка вміє часом поставити другій жінці:

— Чи ти, тіточко, любиш Сколяндера?

— Так — відповіла Йо.

Того самого вечора Йо відчула, що вона не є великою артисткою. Вона мусіла грати нову ролю, якої не підготовляла довгими місяцями. Ніхто в тому містечку не знав, хто вона і її успіх був блідий. Коли вона вийшла за куліси, побачила, як Сколяндер розмовляв ніжно з одною молоденькою артисткою. Видко було, що вона йому справді подобається. Сколяндер увійшов по виставі до ґардероби Йо. Вона стримала плач і сказала спокійно:

— Я мушу вертатись до дому. Я маю обовязки. Я певна, що ви тепер дасьте собі вже самі раду, без мене.

Сколяндер навіть не затримував її і поцілував її в руку, як даму, а не свою закулісову товаришку. Навіть не помітив, що ця рука тремтіла.

Гельґа навіть не здивувалась коли побачила тітку на двірці. Йо це ж була одна з найрозумніших жінок! Коли вони обі вже сиділи у вагоні, Гельґа сказала зовсім поважно й ніжно:

— Тіточко! щодо Сколяндера то можеш рахувати на мою повну дискрецію.

І пані Йо всміхнулася, але із сльозинкою в очах.

Перекл. **в. б.**

Дальша монгольська офензива на Китай.

ПЕКИ, 16. 11. ПАТ. **3-тисячний монгольський відділ заатакував м. Таолін у східній частині провінції Суйюан. Йдуть завзяті бої.**

УЧАСТЬ МАНДЖУРСЬКИХ І ЯПОНСЬКИХ ВІЙСЬК.

ПЕКІН, 16. 11. ПАТ. В монгольському наїзді на Суйюан китайці добачують початок широкої акції з метою: завоювати ту цілу провінцію. Монголам помагають манджурські війська та японське летунство й артилерія.

Швайцарці виключують комуністів з державної служби.

ЖЕНЕВА, 16. 11. АТЕ. Плебісцит у кантоні Базель-місто ухвалив 15-ма тисячами голосів проти 14-ох тисяч виключити комуністів та членів інших протидержавних організацій з державної та міської адміністрації. Проти того законопроекту виступила лівиця, евангелицька людова партія та молоді демократи.

—o—

В обороні рідної землі.

Протест проти кольонізаційної акції у Підбужі.

Дня 8. ц. м. відбулося віче в Підбужі, пов. Дрогобич, при участи коло 400 людей з підбуського судового району, себто з самого Підбужа, Залікті, Опаки, Сторонної, Підмонастирка, Винник та Урожа. Після короткого пояснення про теперішне наше політичне положення пос. д-р Ст. Витвицький виголосив реферат про земельну справу. Референт вказав на значіння землі як одної з основ нашого національного світогляду і національної культури та на її значіння матеріяльного характеру як варстату праці. В дискусії забирали голос представники селянства та інтелігенції, гостро виступаючи проти нової хвилі кольонізації українських земель чужим елементом. Між іншим промовці порушували справу недавнього страйку візників у лісових підприємствах, яку використали комуністи та соціялісти і своєю інтервенцією погіршили лише положення страйкуючих. Віче одноголосно приняло відповідні резолюції проти нової кольонізаційної акції.

Посвячення української ремісничо-промислової бурси у Львові.

Трагедією української нації є те, що ми не маємо сильного третього стану: міщанства, ремісництва, купців і підприємців. Тому міста є не лише чужинецькими оазами на українській етнографічній території, але теж твердинями політичних впливів наших сусідів. Саме міста були тією Ахилевою пятою у наших визвольних змаганнях. Навчені гірким історичним досвідом, кинулись ми по війні здобувати втрачені позиції, але тут зустрінулися з велитенськими труднощами. Їх мусимо побороти, якщо хочемо опанувати промисл і торговлю, які є легенями для живого організму нації. Щоб виграти ці важкі змагання, мусимо не лише перевиховати нашу сільську молодь, але — що важніше — мусимо не допустити до її денаціоналізації. Бо — на жаль — сільська молодь, яка попадає на науку до ремісників чужинців, для нас здебільша пропадає. Про це дбають уже завзято всякі бурси наших сусідів, як нпр. бурси ім. св. Костки, Гвязди та інші, яких є кілька у самому Львові і майже в кожному більшому місті на провінції.

Тому добре, що нарешті буде у Львові друга українська ремісничо-промислова бурса. Правда, це не є виключна заслуга українського громадянства, але головно нашого мецената й опікуна української молоді **Митроп. Шептицького.** Всеж таки велика тут заслуга меткого і діяльного Виділу під проводом невтомного **о. проф. Бучацького,** який зібрав потрібні гроші і закупив два невеликі доми: один партеровий, другий одноповерховий при вул. Бартосівної ч. 3 (побіч ставу Світезі), перевів необхідний ремонт і віддав їх уже до вжитку питомцям. У неділю 15. ц. м. в саме полудне відбулося посвячення нової бурси. На це свято прибуло передовсім численно зорганізоване наше ремісництво з головою Т-ва „Зоря“ дир. Ю. Сидораком та ремісничa молодь з бурси на Личакові. Крім того бачили ми представників наших установ, міщанства, інтелігенції, жіноцтва і преси.

Акту посвячення довершив **о. прал. Л. Куницький** в асисті **о. кан. Липиняка й о. Голуньки.** По многоліттсвіях Митрополитові, Виділові та прал. о. Куницькому цей останній виголосив бадьору промову про значіння ремесла і ремісничого стану для всестороннього розвитку нашого національного життя. На початку своєї промови о. прелат передав привіт від Митрополита.

По посвяченні присутні оглянули кімнати питомців в обох домах. Вечором відбулася в домівці цієї бурси святочна академія, на програму якої склалися: промова, продукції хору питомців і мандолінової орхестри.

—o—

Німеччина виповіла постанови версайського мира

ПРО РІЧНУ ПЛАВБУ.

БЕРЛІН, 16. 11. Німецьке інформаційне бюро. Німецькі делеґації в міжнародніх комісіях рік Рен, Дунай, Ельба й Одра зложили представникам інших заступлених у тих комісіях урядів заяву такого змісту:

Свобода плавби на всіх річних шляхах і рівноправність на тих шляхах усіх держав, що не воюють між собою творили майже 100 літ перед світовою війною підставу успішної співпраці країв, положених над судоходними ріками. Всупереч засаді рівноправности створено в Версаю штучну систему, суперечну з інтересами плавби, накидаючи Німеччині постійну міжнародню контролю її річних шляхів. Передано таким чином суверенні права Німеччини міжнароднім комісіям з широкою участю у них держав, яких землі не лежать над берегами рік. Німецький уряд іншими договорами старався усунути такий стан справи, німецькі представники в міжнародніх комісіях старалися переговорами ввести найдальше до 1. січня 1937. р. зміни, які направилиб кривду Німеччини. Але ці переговори не увінчались ніяким успіхом. Щодо Рену, то найближчий і найважніший сусід Голяндія не прилучилася в травні ц. р. до умови про плавбу на тій ріці. Відносно Ельби не вдалося заступити версайського рішення новим і усунути в ролі гарантів її неприбережні держави, які не мають ніяких спеціяльних інтересів до плавби на цій ріці. Німецька частина горішнього бігу тої ріки досі підлягає міжнародній комісії, без участи німців, з генеральним секретарем французом, іменованим провізорично в 1930. р. без згоди Німеччини. Відносно Дунаю, то 10-літні старання Німеччини, щоби допустити Німеччину до міжнародньої Дунаєвої Комісії, не увінчалися ніяким успіхом. Зголошене при кінці травня ц. р. з усім натиском домагання німецького уряду зревідувати договір відносно Дунаю, теж до нічого не довело. Годі допустити також, щоб дальше були правосильні накинені Німеччині проти її волі обмеження німецької суверенности в плавбі по каналі, імени цісаря Вільгельма, що лучить Балтійське Море з Північним.

Німецький уряд не може дальше терпіти таке, і тому від тепер уважає за необовязуючі постанови версайського миру про річні шляхи в межах Німеччини і оперті на тих постановах умови про плавбу вважає від тепер за необовязуючі для себе. Згідно з тим нім. уряд рішив вимовити договір у справі плавби на Рені, заключений 4. травня ц. р. і відмовляється підписати такий-же договір відносно Ельби. Від цієї хвилини припиняється дальша співпраця Німеччини з версайськими комісіями для справ річної плавби. Повновласти німецьких делеґатів у цих комісіях вигасають з нинішним днем.

Плавба на ріках, що находяться в межах Німеччини є відкрита і дальше для усіх держав, живуть мирно з Німеччиною. Не робитиметься ніяких ріжниць у трактуванні німецьких і чужих суден, одні і другі складатимуть такі самі оплати за плавбу, але німецький уряд застерігає собі право домагатися таких самих прав на річних шляхах інших держав. Крім того німецький уряд наказав органам німецької річної плавби, заключити відповідні умова з аналогічними органами сусідних держав.

ЧАСТИННЕ ПРОТВЕРЕЗІННЯ ЧЕХІВ ІЗ КОМУНІСТИЧНОЇ ДУРІЯКИ.

ПРАГА, 16. 11. ПАТ. Президія чеської національ-соціялістичної партії рішила, що члени партії не можуть бути членами тих корпорацій, що в них засідають представники комун. партії. Іде передовсім про комісію організації збірної безпеки й миру. Рішення цієї партії, яка завжди пропаґувала конечність найтіснішої співпраці з Совітами є наслідком комуністичної заяви, бо комуністи заявили, що голосуватимуть проти буджету народньої оборони. Крім цього рішення не говорить того отверто, що комуністи входять до ріжних корпорацій як демократи і використовують участь для комуністичної пропаганди.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

В Сирії генеральний страйк тревае від двох тижнів, але останніми часами не дійшло до ніяких поважніших сутичок. 30 арештованих з Тріполісу стана перед судом у Бейруті.

Ватиканський орган „Оссерваторе Романо“ заперечує поголоску, немов би папа поважно захорів.

Грецький кружляк „Авероф“ відчалив з Бріндізі з тілами короля Константина, королеві Софії та княжни Ольги на чердаку.

Скандинавська конференція праці почалася в Копенгазі при співучасти премієрів Данії, Швеції та Норвеґії та представників робітничих організацій тих країв.

У Франції помер архиепископ Ліону, що мав титул „примаса Галії“.

Американський президент заіменує нового амбасадора в Москві, але не скоріше як у січні 1937. р.

Японські війська звели у північній Манджурії минулого місяця 6 справжніх боїв з відділами бандитів, з яких деякі перевищували 6.000 осіб. 270 бандитів згинуло, понад 100 попало до неволі; 11 японців згинуло, 18 ранено.

Румунський король виголосив промову на отворенні парляменту.

В Танжері мусулмани образилися статтею одного жида, поміщеною в лівому еспанському часописі, тому уладили велику протисовітську демонстрацію.

Німецький шарже д'афер запротестував проти арештування німців у СССР, бо це противиться рапальському договорові.

„Молода Громада“.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 14-го Ц. М.

В суботу 14-го ц. м. у новій домівці Товариства „Молода Громада“ при вул. Коперника 21, відбулися Загальні Збори того Товариства. Доказом живучости Товариства і великих можливостей його діяльности було велике число присутніх членів: поверх 80 осіб. Проводив голова Т-ва дир. **Юліян Шепарович.** Після звітів секретаря, скарбника та представника ревізійної комісії — переведено вибір нової Ради Т-ва. Новим головою Т-ва — серед оплесків зібраних — став знову п. **Юліян Шепарович,** який подякував за вибір і просив присутніх підтримати нову Раду в її праці й замірах. До нової Ради ввійшли: **інж. А. Мельник, інж. А. Палій, д-р Любомир Макарушка, Петро Пасіка, Микола Бонковський і д-р Г. Степюк.** До Ревізійної Комісії ввійшли **ред. Р. Купчинський, дир. Волошиновський, д-р Іван Рудницький і дир. П. Постолюк** як заступник. Кооптовані: **дир. О. Навроцький, дир. Я. Скопляк і п. Струк.** До прикрого інциденту прийшло при виступі інж. Савойки, який почав з образливими закидами виступати проти ріжних присутніх членів Т-ва, жалючись, що Рада не притягає їх до відповідальности. У дискусії виявилось бажання членів, щоб Товариство зактивізувалось як громадський чинник: дійсно, „Молода Громада“ через свій специфічний характер та персональний склад має такий авторитет, що моглаб мати багато поважніший вплив на хід ріжних справ, ніж його старається мати. Ширше була теж мова про домівку „Народньої Гостинниці“, на яку даремне компетувало Товариство; рішено видати в цій справі окремий комунікат.

Збори закінчились товариськими сходинами, що йшли у найкращій атмосфері, яка можлива поміж людьми, що взаємно добре себе знають і шанують.

Мадрид збомбардований.

АВІЛЯ, 16. 11. Авас. Після невдатного наступу червоних, нац. літаки збомбардували ворожі укріплення. Від трьох днів літають над Мадридом дуже скорі нац. літаки якоїсь нової системи, якої дотепер не бачили.

ЖЕРТВИ.

МАДРИД, 16. 11. Авас. Підчас вчорашнього бомбардування згинуло понад 100 осіб, ранено коло 300. Найбільше потерпіла дільниця Куатро Каміна.

ТЕНЕРІФА, 16. 11. ПАТ. Підчас вчорашнього бомбардування Мадриду 30 червоних згинуло, 300 ранено.

ЧЕРВОНІ ЛІТАКИ НАД АВІЛЕЮ.

МАДРИД, 16. 11. ПАТ. Офіційний комунікат червоного уряду повідомляє, що червона бомбова ескадра скинула 24 великі бомби на лет. майдан в Авілі та знищила 7 бомбових літаків і 3 мисливські, всі німецького походження. Інша ескадра знищила чимало будинків на лет. майдані в Торріхос.

НАЦ. ВІЙСЬКА НЕ ПОТЕРПІЛИ ВТРАТ.

АВІЛЯ, 16. 11. Авас. В 10. год. 3 червоні бомбові літаки скинули на Авілю бомби, які впали далеко від летунського майдану і не зробили ніякої шкоди.

ЗІСТРІЛИЛИ 102 ЧЕРВОНІ ЛІТАКИ.

АВІЛЯ, 16. 11. Авас. Як подає нац. командування, від початку війни зістрілили нац. війська 102 бомбові та мисливські літаки. Минулого тижня підчас бомбардування м. Леґанес нац. війська зістрілили 8 ворожих літаків на 15, самі між утратили лише 1 літак.

ЧЕРВОНІ ЗАЛОМАЛИСЬ.

ТОЛЕДО, 16. 11. ПАТ. Кореспондент Райтера заявляє, що опір червоних відділів заломився остаточно тоді, коли 8 національних бомбових літаків ескортованих 24 мисливськими літаками перелетіло над університетською дільницею і західним парком та скинули при тім багато бомб.

—o—

Закінчення сезону міських робіт у Львові.

Пресова конференція у президії міста Львова.

В понеділок 16. ц. м. відбулася у президії львівського маґістрату пресова конференція у звязку зі закінченням міських сезонових робіт. Президент міста д-р Островський зясував представникам преси докладний стан цьогор. сезонових робіт, що давали працю 3.100 безробітним при будівельних, дорогових, каналових і плянтаційних роботах. В минулому році маґістрат давав пересічно працю ледви 800 робітникам. Найвища цифра була 1200 робітників. Цього року по відомих квітневих подіях управа міста при видатній підмозі фонду праці приняла до роботи спершу 1.000 осіб більше, як це було намічене, а в серпні, вересні, жовтні і листопаді ця цифра майже подвоїлась, бо осягнула 3.100 робітників.

Тому, що вичерпались кредити фонду праці і з огляду на близьку зиму, управа міста мусить припинити багато сезонових робіт і через те звільнити велику скількість робітників. Одначе, щоб робітники не опинились під зиму без засобів до життя, міська управа переводить звільнення в такий спосіб, що спершу звільнює тих робітників, що працювали найдовше і через те придбали собі право до підмог фонду праці. Перша група таких робітників буде вже звільнена 28. ц. м. Ті робітники, що не будуть мати права до підмоги фонду праці, користатимуть з підмог комітету „Зимової Допомоги".

Міська управа поробила усі заходи, щоб звільнені робітники користали вповні зі згаданих запомог. Щодо майбутніх робіт на весну — управа вестиме їх по змозі своїх фондів у Львові, але є теж надія, що львівське робітництво матиме змогу працювати при запроектованій будові другого залізничого шляху Львів-Белз-Варшава, на відтинку Львів-Жовква, очевидно якщо міністерство комунікації візьме ініціятиву львівської міської управи під увагу і його зреалізує. Під цю пору є у Львові на підставі приблизних обчислень коло 3.000 зареєстрованих безробітних. Можна надіятись, що й робітники українці, що працювали при міських роботах не будуть при звільнюванні покривджені і в зимі користатимуть з усіх цих підмог та удогіднень, що про них говорив през. міста д-р Островський.

НОВИНКИ.

— **Усім передплатникам бібліотеки „Діла", які залягають за неї, вислали ми другий том повісти О. Кобилянської „Апостол черні". Тим, що досі не заплатили за бібліотеку нічого, адміністрація мусіла стримати висилку дальших випусків.**

— **Відчит проф. В. Старосольського.** Заходом Т-ва наук. викладів ім. П. Могили виголосить проф. д-р Старосольський в середу 18. ц. м. відчит п. н. „Юридична характеристика 4-ох універсалів Центральної Ради й Акту Злуки". Відчит відбудеться в салі „Української Бесіди" в год. 7-ій (19-ій) вечором.

— **Стрий-Самбір, увага!** Просять нас зазначити, що в концертах Голинського-Савицького, які відбудуться 17. і 19. ц. м., виступить замісць Голинського тенор Михайло Дуда.

— **Зимові ферії у школах.** Міністерство освіти вислало до шкільних кураторій обіжник у справі цьогорічних зимових і святочних ферій у школах. Ферії розпічнуться перед Різдвяними святами від 22. грудня і потреватимуть до 8. січня. В дні 9 січня розпічнеться другий пів рік шкільних занять.

— **Будова електричної траси в Городеччині і Комарнянщині.** Львівські електричні заведення предложили староствам у Городку і Рудках внесення на переведення частинного вивласнення у громадах Любіні Великому, Любіні Малому, Косівці, Порічі, Задвірному, Бурчі, Чуловичах, Катиниці і Комарні, щоби повести електричну трасу високої напруги 30 тисяч Вольт. Після 15. ц. м. викуплять терени від власників ґрунтів і розпічнуть будову траси.

— **Перебудова трамваю на Личакові.** У звязку з перебудовою горішньої Личаківської вулиці у Львові перебудовано теж трамваєвий шлях, який доходить тепер до личаківської рогачки. Вози завертатимуть на трикутнику, побудованім на Пасічній вулиці. До Личаківської рогачки буде доїздити тільки „одинка", а „вісімка" тільки до церкви св. Петра і Павла. Трамваєвого доїзду до Личаківського двірця не буде.

— **Пропало 15 вагонів вугля.** Фатальна господарка в міському апровізаційному заведенні у Львові стала, як відомо, предметом інтерпеляцій в міській раді, наслідком чого окрема комісія перевела контролю запасів вугля. Стверджено брак 15 вагонів вугля у маґазинах цього заведення. Управитель маґазину Фелікс Сенковський не вмів пояснити комісії, що з тим вуглем сталося. Заноситься на великий скандал, бо міська управа ліквідуючи заведення, хотіла вуглевий відділ залишити.

— **Збірка на зимову допомогу.** У минулу неділю, як було заповіджено, збірали по вулицях Львова до 600 пушок, із яких 35 поміщені були на стіллах. Скільки зібрали всіх грошей, покищо не відомо, бо отворили й обрахували щойно 342 пушки, до яких зібрали 7.010 зол.

— **Захист для бездомних звірят.** Ліґа охорони звірят у Львові рішила приступити до будови захисту для бездомних звірят і звернулася до міської управи з проханням, щоби відступили їй безплатно ґрунт під будову.

— **Великий успіх Любки Колесси в Льондоні.** В суботу 7. ц. м. відбувся в Льондоні в са… Ґротріян Гол перший із заповіджених дв… концертів нашої пяністки Любки Колесси. Са… ля була заповнена англійською і чужинецькою публикою, яка прийшла послухати мистецької гри нашої артистки. Критика поставилась до гри Любки Колесси незвичайно прихильно. „На… ніжна артистка має особливе замилування… творів Моцарта. Її живе схоплення ритму і чи… ста артикуляція, здається, не могли віде найти такого щасливого пристосування, як у Сонаті Ц-дур, схоплюючи вповні її легкість і живість. Грала її зовсім влучно, при частинно відповідному віку фортепяну..." — пише „Дейлі Телеґраф" з 9. ц. м. — Другий концерт відбувся в суботу 14. ц. м. В його програму входили твори Баха, Моцарта, Шопена, Дебіссія, Бер… ського і Йогана Штравса. Після концерту Англьо-Український Комітет улаштував для нашої пяністки в салі готелю Ґровенор Гавс … …к Лейн приняття. На нього запрошено ви… бране число гостей з дипльоматичного корпусу, прихильників музики і приятелів української справи. — **(Укбюро Льондон).**

— **В Українськім Вільнім Університеті у Празі** відбувся 11. ц. м. на виділі права і сусп. наук вибір нового декана. Вибрано проф. О. Мицюка деканом, а проф. Л. Шрамченка продеканом.

— **Багатим умовим працівникам не прислуговує старече рента.** На днях появилося рішення Найвищого Адміністраційного Трибуналу, що торкається права умових працівників до емеритур. Закон про обезпечення умових працівників передбачує в арт. 160 обмеження при виплаті рент, признаючи їх тільки особам, що не мають засобів удержання і тому виринув сумнів, чи це торкається доходу чи взагалі посідання маєтку або грошей. Найвищий трибунал рішив, що для оцінки, чи умовий працівник має потрібне удержання, яке позбавляє його права до старечої ренти, рішає не тільки дохід, але також капітал, який хтось має. Коли той капітал приносить навіть менші проценти від нормально виплачуваних рент, тоді треба приняти, що він має удержання вимагане згаданим законом.

— **Львівська хроніка.** Служниця Вікт… Кухарська повідомила поліцію, що вуличний фотограф Ян Зaремба, обіцюючи оженитися з нею, вимантив від неї посерх 500 зол. і втік з Берестя. — На залізничому шляху Львів—… рів залізничий потяг переїхав 66-літню Ка… Галушкову зі Львова, що вийшла вечором з своєї сестри на Баторівці і серед темряви заблудила. — Коморник VII. району у Львові С… верин Качковський, покликаний до президії міського городського суду, заслаб на удар серця і помер у ґаражі при вул. Судовій. — На підльвівському летовищі у Скнилові відбулося посвячення угольного каменя під будову власного дому львівського аероклюбу. — Поліція арештувала пекарського візника Станислава Габака, що на пл. св. Юра зірвав капелюх з голови Павлові Дреботові, а Василя Горбаля, що на пл. Голуховських зірвав капелюх із голови Фр. Янішиному. — У ресторані Люкса при вул. Коперника поліція арештувала робітника Степана Сороку, що пив там і їв із Софією Люсьо та поранив свою товаришку ножем, тому, що не хотіла заплатити ресттавраторові. — На вул. Личаківській автобус потрутив і поранив Анастазію Трибальську. Забрала її ратункова стація. — Поліція арештувала пса… ця Йосифа Островського з вулиці Галиц… кої, який від ріжних людей вимантив 2.000 зол., приобіцявши, що виробить для них місця книгничних сторожів.

— **Влом до церкви.** В ночі з 12. на 13. ц. м. вломилися невідомі справники до греко-кат. церкви в Ценевій під Коломиєю, отворили захристію підробленим ключем, і повиломлювали шуфляди у столі і не знайшовши нічого втікли в невідомім напрямі. Церкву берегли два громадські сторожі, які нічого не завважили. Поліція веде слідство.

— **Краєва хроніка.** В Ценеві пов. Бережани в мешканні Стефана Барана хтось застрілив Теодора Осецького. Стріл упав крізь вікно. — Управа міста Броди рішила назвати найкращу вулицю іменем марш. Ридз-Сьміґлого. — Суд присяглих у Бережанах засудив Петра Калинця з Ходорова на 12 літ вязниці за це, що вбив свою наречену.

— **Двобій генерала з адвокатом.** У Варшаві відбувся сенсаційний двобій між генералом В. Д. і адвокатом Д. з Нового Санча. Причиною двобою мав бути інцидент між обома противниками в однім варшавськім ресторані. Противники стріляли до себе тричі з 10-метрової віддалі. Двобій відбувся без проливу крови.

— **Земні богацтва на українських етнографічних територіях.** На Волині є великі природні богацтва, частинно експльоатовані, як: каменоломи ґраніту і базальту (Клесів, Томівгород, Янова Долина, Мочулянка і ін.), каменоломи вапняка і пісковика (пов. Кремінець і Дубно), крейда (пов. Здолбунів), каоліни (Дерманка і Корець) та радіоактивні джерела (Журавиці). Радіоактивність цих джерел доходить до 140 одиниць Маша. Це найбільші радіоактивні джерела в польській державі. Волинь має також сліди міди в Мицьку біля Степаня, а також соляикові джерела в Степанській Гуті. Крім того клiматичні оселі для хорих на легені, як Маневичі, і багато літниськових місцевостей над озером Любомль та над гарними берегами ріки Горинь. А все те використовують неукраїнці.

— **Пожежі.** В Романівці Щуровицькій пов. Радехів у загороді Марії Марцішак вибухла пожежа, яку швидко згасили сусіди. Показалося, що пожежу спричинила сама властителька при помочі сина Луки, щоб дістати асекураційне відшкодування. Обоїх арештовано. — В Теребовлі згоріла загорода Івана Дзедзінського разом зі збіжем і пашою.

— **Дальші жертви війни.** В Ярославичах пов. Зборів три хлопці знайшли в полі ґранату зі світової війни і спричинили вибух, який їх сильно покалічив. Одного хлопця в дуже тяжкому стані відставлено до шпиталю. — В Августівці пов. Зборів 58-літній Мартин Головатий знайшов теж стару ґранату і принісши її до хати, хотів її розібрати. Ґраната вибухла і тяжко його поранила. Головатий помер у бережанському шпиталі.

— **За спроневірення депозитів.** В часі люстрації у скарбовому уряді в Долині ствержено спроневірення скарбових депозитів. Показалося, що спроневірення допустився начальник рахункового відділу Вл. Здерковський, який фальшував теж документи. Помагала йому донька Здзіслава. Обоїх потягнено до судової відповідальности і недавно в Стрию відбулася проти них судова розправа. Здерковського засуджено на півтора року, а доньку на 6 місяців вязниці.

— **Банкроцтво фабрики.** В Ряшеві збанкротувала фірма „Рейтан", що вела велику фабрику паперових виробів. Уладження фабрики, що складалися з друкарських та інтролігаторських машин, а також до виробу коперт, вартости 250 тисяч зол., продано за 18 тисяч зол., нижче оціночної ціни (31 тисяч зол.).

— **Зуб мамута** знайшли при земних роботах біля міської різні в Люблині. Є це кливак довгий на 1 метер, ваги 20 кґ. Як кажуть знавці, зуб лежав у землі яких 20 тисяч літ. Забрали до міського музею. Тому три роки в Люблині на передмісті Єзуїтські Рури знайшли теж кість мамута.

— **Трагічний кінець забави.** В офіцирському касині в Люблині відбувалася забава, що протяглася до білого дня. Ранком прийшов на забаву пяний ппор. Ерик Балльот з морського летунства і без ніякої причини почав стріляти з револьверу. Серед спізнених гостей і кельнерів настав переполох. Одна куля попала в черево кельнера Ольшака і положила його трупом. Офіцира, що перебував у Люблині на відпустці, арештувала військова жандармерія і відставила до військової вязниці.

— **Замісць лиса вбив дитину.** Управитель дібр Каспраль на Куявах, Козерський, вибрався на лови на лиси. В тім самім часі вибралося кількоро дітей по пісок, що находився біля лисячої нори. Побачивши здалека Козерського, діти поховалися зі страху до лисячої ями і довший час не виходили. Тимчасом Козерський, думаючи, що там сховався лис, зачаївся з рушницею, готовою до вистрілу. Коли врешті одно з дітей вихилило голову, щоби переконатися, чи нема управителя, Козерський стрілив і положив 6-літного хлопця трупом. Так бодай боронився він перед судом в Іновроцлаві. Розваживши всі ті обставини, суд увільнив Козерського від вини і кари.

— **З Польщі.** У Вильні засуджено коморника Стефана Войцеховського на 6 літ вязниці за спроневірення 13 тисяч зол. на шкоду клієнтів. — Управителя школи у Свіржі пов. Свенцяни, Ґвідона Кшиштофорського, усунено з посади за придержання грошей, призначених на виплату пенсій учителям. — Біля залізничої стації на шляху Катовиці-Кельці особовий поїзд зударився зі самоходом, причому згинув шофер Ян Вольни, а з двох пасажирів один помер по дорозі до шпиталю, а стан другого грізний. — В Янові Люблинському арештовано начальника скарбового уряду, Оттона Туркевича, з причини зловживань.

З кіна.

КІНО „КОПЕРНИК": „ПІД ДВОМА ПРАПОРАМИ".

Акція фільми відбувається в Африці, у тій страшній „Чужинецькій леґії", де кожний, що хоче зірвати із своїм минулим і не згадувати про нього, може вести каторжне життя французького вояка, приготованого кожної хвилини на смерть у боротьбі з чорними тубільцями. Запозичений тут мотив з історичної події про геройську смерть француженки-маркетанки, що веде каварню і дає собі раду з неотесами-вояками, як може. Оця „Мадмуазель Сіґарет" (відома теж із дешевих папірців французького тютюневого монополю) закохується в одному воякові із місцевої залоги і у хвилині найбільшої небезпеки, підчас бою, іде як вояк його рятувати. Крім цього виведені тут два інші епізоди, що займають головне місце у фільмі: любов команданта залоги до Сіґарет і знайомість великої англійської леді з вояком-англійцем, із темним минулим. Прегарні знимки Сагари та боїв із тубільцями. Головні ролі грають Мек Леґлен, Рональд Кольман, Кльодет Кольбер і Росалінда Рассель — усі знамениті типи.

Дописи.

РОГАТИНЩИНА.

Посвячення величавого Народнього Дому в Пукові відбулося 25. м. м. Селяни Пукова можуть бути дійсно горді, що за один рік вибудували виключно своїми силами і засобами величезну будівлю, в якій знайшли приміщення всі місцеві товариства. Таке величава саля з бальконами і льожами на тисячу осіб придалась би напевно поблизькому Рогатинові і навіть Львів не постидався би її. Саме посвячення відбулося дуже врочисто. З доокружних сіл прибула велика кількість народу. Акту посвячення доконали оо. Сологій, Ткаків, Соломка і Дубанович. На святі були теж відпоручники всіх повітових товариств, які виголосили привіти-промови. На посвячення запросили пуківці і колишніх послів Рогатинської Землі, през. д-ра Костя Левицького і дир. Стефана Кузика, які, на жаль, на свято не могли приїхати; за їх щирі привіти зібрані дякували сердечно оплесками. Вечором відбулась академія.

Гість.

Спорт.

ПОҐОНЬ (ЛІҐА) — ТІМ УКРАЇНА-ГАСМОНЕЯ 2:1 (1:0).

Недільні змагання тіму Україна-Гасмонея розчарували глядачів, що надіялись побачити сильну й добре змонтовану дружину, а побачили доволі слабий склад, який заденонстрував гру неефектовну й нецікаву. З України грали в тімі: Воробець на обороні й Магоцький, Хомишинець, Скоцень II., Боґурад і Краєвський у нападі. Напад без Петрова й Мікльоша затратив зовсім свою пробоєву, комбінаційну і стрілову вартість. Якщо в неділю булиб грали Петрів і Мікльош, то певно інший був би вислід. Хто зна, чи ліґова дружина Погоні не зійшла би була з грища зі щедрою пайкою ґоріт. А так зводиножі змагуни загравали незле, але взаємно не все розуміли і спізнялись у своїх акціях на цю невеличку частину секунди, що завжди рішає в копанім мячі про успіх. Зокрема ці завваги торкаються Хомишинця й молодого Боґурада. Перший незле розділював мячі співграчам, але своєю повільністю й нерішучістю затрачував багато підворітних ситуацій. Другий технично д. добрий, виявляє охоту до еґоїстичної гри, придержує за довго мячі і не завжди доцільно подає. Маємо надію, що при довшій грі в Україні він позбудеться своїх хиб. Навіть такий ослаблений напад України переводив іноді незлі комбінації і нераз загрожував воротареві Погоні, що було в першу чергу заслугою обох крилових, Магоцького і Краєвського. Під адресою Краєвського знову прикра заввага: копун мусить завжди панувати над своїми нервами й не давати себе виводити з рівноваги! Поміч Гасмонеї не була надзвичайна, ще найкраще грав середущий помічник. В обороні Воробець ліпший від Шпісбаха. Зате знаменито грав на воротах Блят.

Хід гри: Перші хвилини приносять кілька наступів тіму на ворота Погоні. Суддя не добачує зовсім виразної руки оборонця Погоні на карнім полі. По кількох хвилинах гра вирівнюється і поволі зазначується перевага Погоні, яка тріває до кінця першої половини. На 15 хв. перед кінцем Мікусінський зударюється з Краєвським і „фавлює" його; Краєвський, реагуючи на це, відпихає Мікусінського руками. Суддя виключає Краєвського з гри. Проти рішення судді демонструють криками та свистами глядачі, бо суддя повинен був теж і в першу чергу виключити Мікусінського. В тім часі, коли тім грає у десятку, Погонь добуває перші ворота. Після перерви суддя допустив до гри Краєвського. Таке рішення каже само собою про помилкове рішення судді п. Курцвайля, який взагалі у неділю суддював слабо. У другій половині йшла знову спершу отверта гра, відтак легко переважала Погонь, а 15 хвилин перед кінцем ініціятиву мав тім, де незле грав напад, що раз-у-раз підїздив під ворота Погоні, але не вмів здобутись на рішучий гострий стріл. Вирівняння для тіму Боґурад з далекого стрілу на початку другої половини. Кілька хвилин пізніше Погонь добула другі ворота. Усі зусилля тіму здобути нерішений вислід розбивались на добрій обороні або на резервовім воротарі Погоні.

Глядачів на цих змаганнях приблизно 1.500.

ЛЬВІВ. **Т. Ш. Л. — Р. К. С. 0:0.**

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Чувай 3:2 (3:1).** Зовсім заслужена перемога української дружини, яка заграла чи не найкращі змагання цьогорічного сезону. Перша половина — це концертові загравання Сяну, який добуває 3 ворота. По перерві Сян відпочиває і Чувай здобув ще одні ворота, але сили перемогти — не вистало. В Сяні найкраще грало оборонне тріо, Дорочняк, Турко, Побідинський, у помочі Федорович і в нападі Турко. Ворота для Сяну здобули Суський, Турко й Партика, для Чуваю Добровольський і Кобежинський. Суддював п. Гловач.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Польонія — Польна 1:1 (1:1).** Польонія ледви зремісувала з Ц-клясовою дружиною.

ТЕРНОПІЛЬ. **Леґіон — Поділля 5:3 (2:2).** Обі дружини в сильно резервових складах. Глядачів дуже мало.

КРАКІВ. **Краків — Ліґа 5:3 (2:2).** Півфінальні змагання за чашу президента Польщі закінчились сенсаційною перемогою Кракова. Ліґа відпала від дальших розгривок. Змагання покінчились по 90 хвилинах нерішеним виcлідом 2:2. Щойно у доґривці 2 × 15 переміг Краків.

Познань — Помора 5:0. Змагання за чашу президента Польщі.

ВАРШАВА. **Польонія — Варшавянка 1:0.**

КАТОВИЦІ. **А. К. С. — Гарбарня 3:0.**

БОКС.

ТЕРНОПІЛЬ. **Поділля — Ж. Р. К. С 8:8.** Боксерські змагання покінчилися нерішеним вислідом, хоч Поділля мало всі дані ці змагання виграти.

ГАКІВКА.

КАТОВИЦІ. **Варшавянка — Домб 1:0 (1:0, 0:0, 0:0).** Перші гаківкові змагання, що їх розіграли обі дружини на штучнім леді.

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

Італія — Німеччина 2:2 (1:2). Як організатори й надіялись, на цих змаганнях було майже 110.000 глядачів. Увесь час дуже гарна гра.

ЧЕСЬКА ДЕРЖАВНА ЛІҐА.

КЛАДНО. **Кладно — Русь 5:0.** Знову висока проrрана Руси, хоч усі надіялися, що по виграній з Мор. Славією закарпатська дружина віднаскає знову віру у власні сили. У найближчу неділю грає Русь з Братиславою в Ужгороді.

ПРАГА. Спарта — СК. Пільзно 2:2.

БРАТИСЛАВА. Братислава — Мор. Славія 3:1.

НАХОД. Наход — Вікторія Жіжков 3:0.

ПРОСТЕЙОВ. С. К. Простейов — Жіденіце 5:0.

ПІЛЬЗНО. Славія (Прага) — Вікторія 5:1.

Найбільшою сенсацією є нерішений вислід Спарти з Пільзном. Мор. Славія рішилася розвязати свою першу професіональну дружину і на весну зорганізувати її знову, але вже тільки з місцевих грачів. Всіх професійних грачів відступає Мор. Славія за добрі гроші іншим клюбам.

Після цих змагань стан табелі такий:

Славія	10	7	2	1	36:12	16
Спарта	9	7	1	1	32:6	15
Простейов	10	7	0	3	29:17	14
Жіденіце	10	6	0	4	16:24	12
Пільзно	10	5	1	4	23:17	11
Братислава	10	4	3	3	15:17	11
Наход	9	3	4	2	18:14	10
Кладно	9	4	1	4	25:15	9
Вікторія Жіжков	10	3	1	6	22:23	7
Вікторія Пільзно	10	2	3	5	11:20	7
Мор. Славія	10	1	1	8	9:30	3
Русь	10	1	1	8	10:43	3

УКРАЇНСЬКЕ СПОРТОВЕ ЖИТТЯ У ПРАЗІ.

Українська студентська футболева дружина у Празі розіграла 11. ц. м. змагання зі студ. кольонією на Летні з вислідом 3:5 (2:3). Українська дружина грала дуже добре, але з пехом. Ворота для української дружини здобули: Звонок 2 і Гарасимів.

Найближчі змагання гратиме український студентський клюб у Дейвицях з тамошньою дружиною „Гляйкова Колей".

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Львівська Гасмонея почне на другий рік будову власного грища на маґістратських ґрунтах при вул. Золотій (за Янівським). Гасмонея заключила вже з маґістратом відповідну умову. Чи не пора і проводові України поробити відповідні заходи для придбання площі під власне грище?

Україна організує і зголошує свою боксерську секцію до Л. О. З. Б. (Львівський Окружний Боксерський Союз).

У Берліні відбулись легкоатлетичні змагання з участю Ізо Гольо, Ної, Шабо і Шамберга. Біг на 3.000 м. виграв Шабо (Мадярщина) перед Ної (Польща). Третій прибіг Шамберг (Німеччина), а Ізо Гольо (Фінляндія) опинився аж на четвертім місці.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва“ під арт. пров. В. Блавацького.
Судова Вишня: „Кавоградеши“?
17. XI. Смерть Нерона (II ч.)

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.
МИКОЛАЇВ н. ДН.
17. XI. Муж двох жінок.
18. XI. Катерина.

Великий Театр:
Вівторок, 17. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька“.
Середа, 18. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька“.
Четвер, 19. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька“.
Пятниця, 20. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Їх трое“.
АТЛЯНТИК: „Пан із мільйонами“.
ВАНДА: „Катруся“ з Франціскою Ґаль; „Мужчини в небезпечному віці“.
ГРАЖИНА: „Спокуса“.
КАСІНО: „Ада, це не липює“.
КОПЕРНИК: „Під двома прапорами“.
МАРУСЕНЬКА: „Юдель“ грає на скрипці“.
МЕТРО: „Віктор чи Вікторія“, „Ковбой мільонером“.
МІРАЖ: „Сон літньої ночі“.
МУЗА: „Роз-Марі“.
ПАКС: „Цирк Саран“ „Пат і Паташон“.
ПАЛЯС: „Прокажена“.
ПАН: „Рітмайстер фон Верфен“.
РАЙ: „Малий моряк“.
СВІТ: „Дочка джунглів“.
СТИЛЕВЕ: „Соната“, ревія „Пікантний сосик“.
ТОН: „Багряна квітка“ з Од. Кордою.
УТІХА „Пекло Китаю“ та ревія.
ХИМЕРА: „Геройський форт Дуомон“

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Шікаго“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 17. листопада 1936.

Відень (506,8) 15.20 Концерт для дітей, 17.30 Форт., сопран, 20.00 Віденські мельодії, 20.20 Квартет, **Прага** (470,2) 15.45 Колискові пісні Капраля, 17.30 Хор, 22.15 Квартет ф-дур Бетовена, **Париж** (1648) 12.00, 18.30 Орх. концерт, 21.45 „Ля Ґазет де Монмартр“, **Білгород** (437,3) 17.20 Нар. музика, 19.50 Скрипка, 20.20 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 16.30 Сопран, барит., скр., віольончеля, гітара, форт., 19.00 Німецька камер. музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.30 Авд. для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Фр. пісні, Беблер тенор, 19.00 Веселий концерт, 20.10 Спів, скр., віольонч., **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.50 Нові Вольфові пісні, 17.15 Концерт камер. хору, **Будапешт** (549,5) 12.05, 21.35 Циг. музика, 13.30 Сальон. музика. 17.30 Спів, 23.00 Смичк. квартет, **Міляно** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 17.15 Танк. музика, 20.40 „Манон“ оп. Масенета, **Рим** (420,8) 12.40 Розр. концерт, 17.15 Скрипка, спів, 20.40 „Лі Кастіґаматі“ комедія Светонія, 22.00 Форт. рецітль.

Середа, 18. листопада 1936.

Відень (506·8) 12.00, 13.10 Концерт, 19. 25 „Богема“ оп. Пучінія, 21.55 Австр. композитори, розр. концерт, **Прага** (470,2) 16.50 Сонати Козелюга на скр., віол. і форт., 20.05 Концерт фільг. орх., **Париж** (1648) 18.30 Концерт симф орх., 91.00 Лотиська музика, **Білгород** (437,5) 18.00 Сп. рецітль, 19,50 Нар. музика, **Берлін** (356·7) 14.00 Розр музика, 18.15 Бах-Мопарт, 20.00 Настроєва музика, 21.00 Розр. концерт. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт. твори Ліста, 20.00 Орх. концерт, **Мінхен** (405,4) 15.05 Концерт квартету, 19.00 Концерт солістів, **Будапешт** (549,5) 13.30 Концерт симф. орх., 17.00 Сольо на арфі, 18.00 Циг. музика, 19.20 Сп. рецітль, 20.20 Концерт оп. орх., **Міляно** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 12.40 Легка музика. 17.15 Форт. рецітль, 21.05 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 12.40 Легка музика, 17.15 Розр. концерт, 19.45 Розр. музика, 20.40 С/С Екваторе“ оп. Папантія“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 17. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для мол. дітей: „Про Гнатка, що спізнився до поїзду“, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт квінтету, 12.40 Як і коли закладати раціональний город, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Листи від дітей, 16.00 Пісоньки у виконанні Вітаса, з гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Концерт сальон. орх., 17.00 „Будні пп. Ковальських“ говорена повість М. Кунцевичевої. 17.15 Для контрасту, гр. пл., 17.30 Бетовенові сонати, скрипка, форт., 17.50 Андрій Цепух займається спортом, веселий діяльоґ, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Літер. нарис: Про кримінальну повість, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Держава та приватна господарська ініціятива, 19.20 Твори Ріо Ґебгардта у вик. орх., 20.00 Симф. концерт, вступне слово, симфон. орх., хор, фортепіян, спів; у перерві в год. 21.00 Вечірній денник. Актуальна гутірка, 22.30 Літер. нарис: Що нам приносить Пруст?, 22.45 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Середа, 18. листопада 1935.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл 11.30 Для молодших дітей: Зимовий сон звірят і ростин; Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу. 12.03 Симфонія з гр. пл., 12.40 Узаднення сільської кухні, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Качьман: Фортісімо, попурі з гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Великі співаки у пісонці, гр. пл., 16.10 Діти у кіні, транси. з рисункової фільми для дітей, 16.30 Концерт орх., 27.00 Образки з життя КОП-у 17.15 Концерт солістів, Марія Дідур-Залуська спів, Іван Раковський віоля д аморе, форт., 17.50 Польський мандрівник у Камеруні, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Твори на кінових органах, із гр. пл., 18.40 Із життя львівської акад. молоді. 18.50 Зимова охорона ростин у полі. 19.00 „Пан Віце“ новеля Вол. Пежинського, 19.20 Від репортера до кольпортера (Як роблять газету). 19.30 Мішаний концерт: Смичкова оркестра, Евг. Стебельський тенор, форт., 20.20 „Пять хвилин страху“ експериментальний скеч, 20.35 Хвилина бюра студій, 20.45 Вечірній денник. 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт у вик. Шури Черкавського, 21.30 21.30 Концерт із нагоди нац. свята Латвії, 22.00 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельґи бельг. 89.93—89.50, Дол. американські 5.32.50 — 5.29.50, Доляри канадійські 5.31 — 5.28, Фльор. гол. 287.90 — 286.20. Франки фр. 24.77 — 24.63, Франки швайцарські 122.40—121.60, Фунти англ. 26.04—25.88, Ґульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.70—17,20, Кор. дан. 116.29—115.45, Кор. норв. 130.73 — 129.75, Кор. шв. 134.28 — 133.30, Ліри італ. 25.20—24.60, Марки фін. 11.47—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95.50—95. Марки нім. срібні 122—115.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 16. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагонстація заладовання:

	льоко ст. заладов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	22·00—22·50
Жито збір. 694 гр/л. 3%	15·00—16·75
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	17·75—17·85
Овес легко задощ. 444	13·50—13·75
Овес не задощ. 456	13·75—14·00
Гречка 10%	17·50—18·00
Кукурудза жовта	14·50—14·75
Кукурудза червона	16.00—16.25
Коноп. сімя	31·00—31.25
Соняшникове сімя	31·25—31·50
Насіння лену 95%	41·00—42·00
Фасоля корона руч. в. з м. 42	51·00—52·00
Фасоля „Різен“ руч. виб. з м.	41·00—42·00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	40·00—41·00
Фасоля шмальц. спец. ручно вибир. з мішк	42·00—46.00
Фасоля краса рафована	26·00—28·00
Фасоля цукр. ручно виб.	30·00—31·00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від каняники	115—120
Конюшина вільна від каняники 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця, жито та ячмінь дальше подорожіли. Ціни інших родів збіжа не подорожіли. Тенденція звишкова.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 16. листопада ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.75 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.80 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням две зачет	2.80 „
1 л. молока	0.19 „
1 к. яєць	4.70 „

Тенденція на масло та яйця сильна, на молоко звижкова.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 16. XI. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., повногруді, зовсім товсті	0.95 зол.
Індики I. кл., повногруді, зовсім товсті	0.85 „
Курята I. кл. біло й жовтоніжки, без острігок, до ваги 1.50 кг.	0.85 „
Кури I. кл., товсті, без остріг, без вапняку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.95 „
Качки товщеві I. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.85 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

Подяка.

Почуваюся до милого обовязку тою дорогою подякувати ВП. Д-Р М. СТАРУХОВІ за вилікування мене з тяжкої небезпечної недуги. Причинилося до того лише плянове і повне знання лікування. Христіянське „Спаси Біг“ за це!

Брониcлава Скваркова.

Перемишль, 10. 11. 1936. 3056

ОПОВІСТКИ.

Українська Студ. Громада в Познані звертається цією дорогою до своїх б. членів які покінчили студії, а не вирівняли залеглостей у громаді, щоби сплачували свої довги до 15. I. 1937. Гроші слати на адресу: Степан Симко, Познань, вул. Патрона Яцковського ч. 35 м. 13. За виясненнями щодо висоти довгу і т. п. звертатися на адресу У. С. Громади, Познань 3, п. скр. 1013, долучивши марку на відповідь. По 15. I. 1937 Громада оголосить спис довжників у пресі. — **Кіналь Василь,** голова; **М. Крупська,** прес. реф.

Замість повідомлень про вінчання складають на „Рідну Школу“ 20 зол. інж. Всеволод і Софія з Шульців Якимченко-Дідковські. 3075

XXXI. Звичайні Загальні Збори Дому торговельно-промислового „ДОСТАВА“, кооперативи з обм. порукою у Львові, відбудуться у понеділок 7. грудня 1936 року в год. 5-ій (17-ій) пополудні в домівці кооперативи у Львові, Ринок ч. 43. I. поверх, з ось таким порядком нарад: 1. Відкриття Загальних Зборів. 2. Відчитання протоколу Загальних Зборів з дня 9. грудня 1935 р. 3. Звіт Управи з діяльности і рахункове замкнення за адміністраційний рік 1935-1936. 4. Звіт Контрольного Комітету Надз. Ради і внесок на уділення абсолюторії. 5. Звіт з переведеної ревізії ревізійним Союзом Українських Кооператив і відчитання поревізійного письма Р.С.У.К. 6. Затвердження білянсу і внесок на розділ чистого зиску. 7. Доповняючий вибір двох членів Надзірної Ради на 4 роки на місце вильосованих членів Н. Р. 8. Затвердження усунення Надзірною Радою одного з заступників директорів і вибору нового заступника директорів. 9. Затвердження буджету на адмін. рік 1936-1937. 10. Означення згідно з § 42. статута межі призначаних кредитів і затягуваних зобовязань. 11. Внески і запити. — Річний звіт, рахунки і білянс кооперативи „Достава“ за адм. рік 1935-1936 є виложений в льокалі кооперативи „Достава“ у Львові, Ринок ч. 43. I. пов. до перегляду членів. — Предсідник Над. Ради: о. Дамян Лопатинський, в. р. Секретар Над. Ради: о. Юліян Дзерович в.р. 3072

МЕШКАННЯ

ШУКАЮ станції з харчем для двох студентів від 1. XII. Зголошення негайно з умовами: Управа школи Янчин (Janczyn) льоко. 3074 1—3

ТРИКІМНАТНЕ помешкання з комфортом до винайму від 1. XII. 1936. Можна оглядати між 14—16 год. Листопада 96. 3073 1—

КУПНО - ПРОДАЖА

КУПНО-ПРОДАЖ різних реальностей переводить „Мета“ Львів, Зборовських 1. 3076 1—

РІЖНІ

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап, бронзів, тобіток crochet на вагу. Фрайна, Сикстуська 21. 3079 1—

КУПНО ГОДИННИКА є справою довір'я. Дешево купите добрий годинник у старій звісній пятьдесятьлітній католицькій фірмі ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ, Львів, Марійська площа 5. 3032 1—

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: Коперника 26, подвір'я. 2962 1—

СВЯТОЧНІ дарунки. Наймодніші вишивки, рештки оказійно. Прохнік, пл. Капітульна 3. 3046 1—

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і платні вже від 16 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Емзера. 2996 25—

ОБРУЧКИ щастя, столові накриття срібні, альпакові, годинники та всяку біжутерію поручає найдешевше Вандер. Шевохи 1. 2

СТАРУ БІЖУТЕРІЮ, срібло купує золотар Розенжевський Академічна 2 (Готель Жоржа). Оцінка безплатно. 3034 1—

ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик · Видає Видавнича Спілка „Діло“. · В друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.